

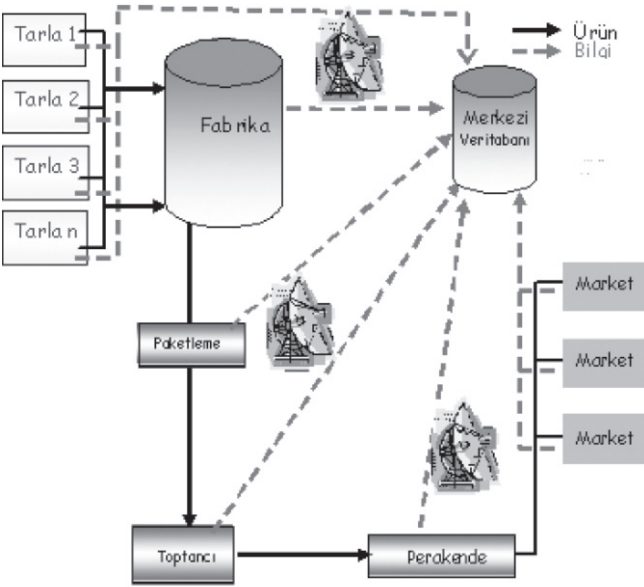
Gıda İzlenebilirliği nedir?

Troyka Ltd.

Gıda izlenebilirliği bir ürünün tarım arazisinde toplanmasından son kullanıcının eline ulaşmaya kadar geçen sürecin takibini ifade eder. Bu süreç içerisindeki üretim, işleme, paketlenme, depolama, nakliye ve nihai satış noktasına ulaşma ile ilgili tüm bilgilerin kaydedilmesi esastır. Üretim zincirinde çiftçi, tarla, işleme, paketlenme, nakliye, depolama gibi kritik kontrol noktalarının izlenebilir olması gıda güvenliğinin sağlanması için önemlidir. Sadece üretici ve tüketicinin belli olması gıda güvenliği açısından yeterli değildir. İzlenebilirlik sisteminin gerekliliğindeki temel amaç gıda güvenliğini sağlamaktır.

Gıda İzlenebilirlik nasıl çalışır?

İzlenebilirlik sistemi, ürünlerin üretildiği noktadan tüketildiği noktaya kadar uzanan tedarik zincirinin her bir elemanının izlenebilmesine ve gerekli kayıtların tutulmasına imkan veren sistemdir.

Sistem, zincirin her aşamasındaki bilgi akışının tek bir veritabanında toplanmasını ve böylece bütün zincirin izlenebilmesini mümkün kılmaktadır. Genel bir izlenebilirlik sistemi çiftçiye ve tarlaya ait bilgilerin kaydedilmesiyle başlar.

Ekilen ürüne ve kullanılan maddelere ilişkin bütün bilgiler sisteme girilir. Şekilde de görüldüğü gibi zincirin diğer elemanları da gerekli bilgileri sisteme ekler ve bütün bilgiler merkezi veritabanında toplanır. Sistem istenmeyen her hangi bir durum karşısında geriye dönüp verilerin incelenmesini ve problemin kaynağının tespit edilmesini sağlar. Örneğin, izlenebilirlik sistemi sayesinde içeriğinde insan sağlığına zararlı herhangi bir madde tespit edilen ürünün, hangi ülkeden, hangi ihracatçı firma kanalıyla, hangi üreticinin hangi tarlasından geldiği kolayca tespit edilebilmektedir.

Sistem internet tabanlı olduğu için bilgiye ulaşmada büyük kolaylık sağlar. İzlenebilirlik sistemi firma içi ve firmalar arası iletişimi sağlar.

Her noktadaki ihtiyaçların belirlenmesini kolaylaştırır.

Gıda İzlenebilirliği yasal bir zorunluluk mudur?

Gıda izlenebilirliği ülkemizde ve Avrupa Birliğinde yapılan yeni düzenlemelerle yasal zorunluluk haline gelmiştir.

Avrupa Birliğinde 28 Ocak 2002'de kabul edilen 178/2002 sayılı gıda kanununun 18. maddesinde yer alan "Birliğe ihraç edilecek gıda, gıdanın elde edildiği hayvan, bitki ya da gıda maddesinde öngörülen veya ortaya çıkması beklenen herhangi bir maddenin tespit edilmesi için üretim işleme ve dağıtım ile ilgili tüm aşamalarda izlenebilirlik tesis edilmesi zorunludur" ifadesi ile izlenebilirlik sistemi zorunlu hale getirilmiştir. Gıda kanununda yapılan değişiklik ile gıda üretimi, ithalat ve ihracat yapan firmaların izlenebilirlik sistemine sahip olması zorunludur.

Ülkemizde de, 05.06.2004 Tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Gıdaların Üretimi, Tüketimi Ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanununun 16. maddesinde yer alan "Gıda, gıdanın elde edildiği hayvan, bitki ya da gıda maddesinde öngörülen veya ortaya çıkması beklenen herhangi bir maddenin tespit edilmesi için üretim işleme ve dağıtım ile ilgili tüm aşamalarda izlenebilirlik tesis edilir" ve "Piyasaya sürülen gıdaların kolaylaştırılmak amacı ile, gerekli bilgileri içerecek şekilde etiketlenmesi ve tanımlanması zorunludur" ifadeleri ile izlenebilirlik sistemi zorunlu hale getirilmiştir. Bu kanun değişikliği çerçevesinde, Türk Gıda sektöründeki firmaların izlenebilirlik sistemine geçişi artık zorunlu hale gelmiştir.

